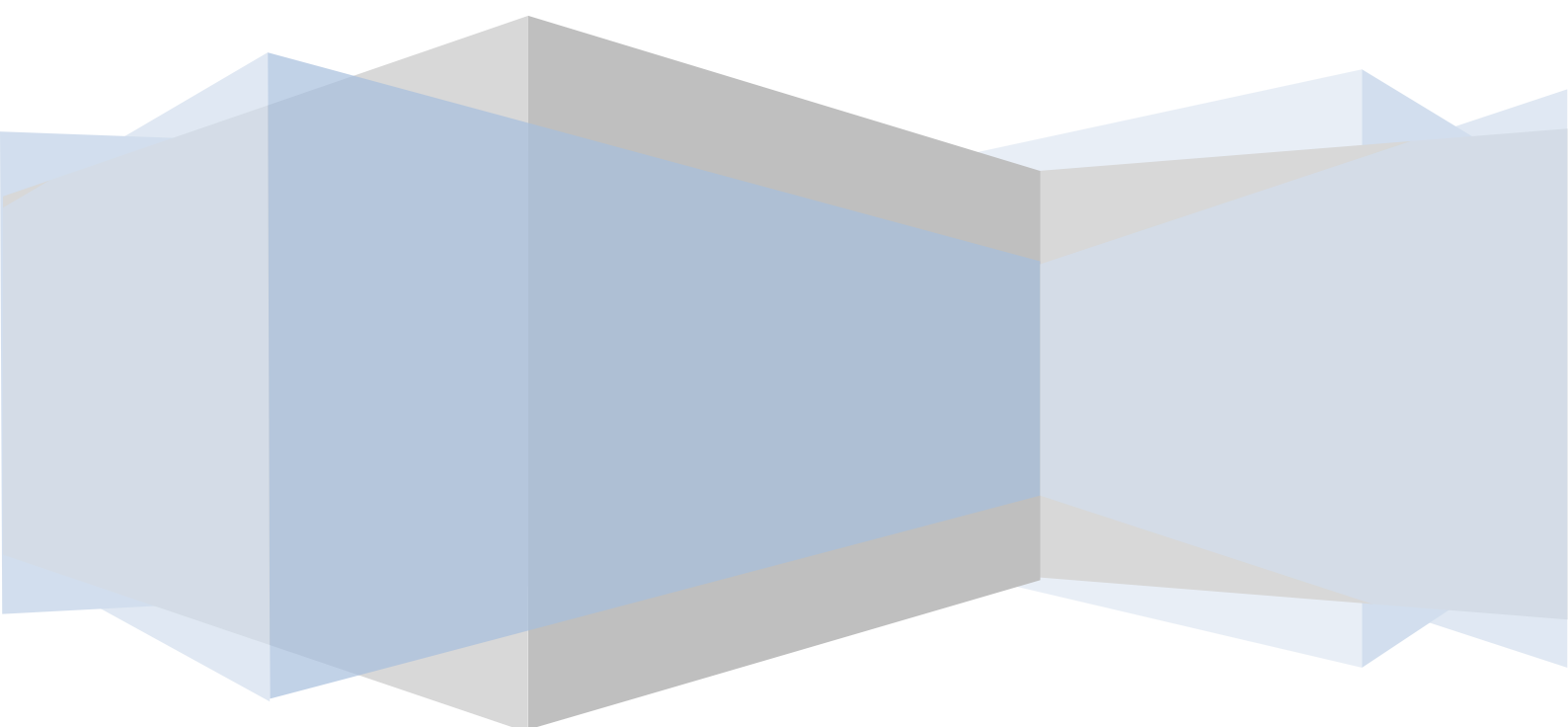

„PRZEWODNIK DLA PRZEWODNIKÓW”

- czyli jak być dobrym opiekunem prób instruktorskich -

phm Kamil Opaliński HR

Spis treści

1. Wstęp
2. System Stopni Instruktorskich
- Załącznik do uchwały nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. -
w sprawie systemu stopni instruktorskich
3. Kim jest opiekun próby instruktorskiej?
4. Etapy Pracy z Kandydatem
- Motywacja - co daje zdobycie stopnia instruktorskiego?-
- Uprawnienia wynikające z posiadania stopnia.
- Czy już mogę startować? – Samookreślenie.
- Planuję swój rozwój –co dalej po zamknięciu próby?
5. Zasady Realizacji Prób na Stopnie
- Opracowanie zadań do próby.
- Przebieg otwarcia próby
- Przebieg realizacji próby
- Zamknięcie próby
6. Funkcjonowanie KSI
7. Mowa Końcowa
8. Bibliografia

Wstęp.

Jak właściwie dochodzi do tego, że nagle przychodzi wieczór, kiedy siedząc przy ognisku, pijemy gorącą herbatę i przypominamy sobie naszą karierę harcerską? Przez myśli przewijają się wspomnienia z pierwszego biwaku, złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego, założenia swojej drużyny, czy w końcu podjęcia kluczowych funkcji w naszej organizacji. Wszystkie wspólnie przeżyte dni, noce napawają chęcią powrotu do tamtych lat. Uczestniczenie w grach terenowych, nocnych INO, wyprawach biwakowych, czy choćby zwykłych zajęciach z terenoznawstwa w lesie wywołuje w nas wspaniałe myśli, a także motywację. Wtedy nagle stwierdzamy, że skoro nam dano szansę być harcerzem, czy instruktorem i przeżyć te wspaniałe chwile, należy również dawać taką szansę innym. Jest ku temu tylko jedna droga... - samodoskonalenie.

My Druhny i Druhowie już mieliśmy szansę przejść tą drogę. Dajmy ją również naszym podopiecznym dobrze przygotowując ich do bycia odpowiedzialnymi instruktorami. Jak można tego dokonać? - wystarczy samemu dobrze się przygotować. Pamiętajmy, że jeśli życie faktycznie jest jedną wielką wędrówką człowieka, to w myśl słów: „Per aspera ad astra” każdy instruktor powinien znać cel tej wędrówki. Nasza pomoc ma bardzo duże znaczenie, gdyż funkcja instruktorska jest pasmem ciągłych wyborów. W takim wypadku zostając opiekunem próby na stopień instruktorski podjęliście mądrą decyzję.

phm Kamil Opaliński HR

1. System Stopni Instruktorskich.

Osobiście nie spotkałem się nigdy z harcerzem, który zanim zacznie realizować zadania ze swojej próby na stopień instruktorski nie popada w zadumę. Nigdy nie jest pewny, czy wywiązał się ze wszystkich wymagań związanych z otwarciem próby. Właśnie dlatego nasi podopieczni dopytują nas o różne zagadnienia. Bardzo często pojawiają się obiekcje. Ponownie zastanawiają się czy faktycznie to dobry czas. Z każdym upływającym dniem nasuwa się coraz więcej pytań. Jest to jak najbardziej prawidłowe zachowanie wychowanka. Skoro naszego druha to spotkało, to znaczy, że dokłada wszelkich starań, aby jego droga próby instruktorskiej była jak najbardziej owocna.

Abyśmy w takiej sytuacji znali odpowiedź na te wszystkie pytania i naprowadzili harcerza na dobrą drogę zobaczymy co mówi nam na ten temat Rada Naczelna ZHP:

Uchwała nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. **w sprawie systemu stopni instruktorskich**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie § 67 ust. 4 pkt 3 Statutu ZHP, Rada Naczelna ZHP określa zasady zdobywania stopni instruktorskich i wymagania z nimi związane.
2. Jeżeli w niniejszym dokumencie jest mowa o właściwym komendancie, należy przez to rozumieć komendanta hufca, chorągwi lub Naczelnika ZHP, powołującego rozkazem komisję stopni instruktorskich (KSI).
3. Jeśli w niniejszym dokumencie mowa jest o właściwej komisji, należy przez to rozumieć komisję stopni instruktorskich hufca, międzyhufcową, chorągwi lub przy Głównej Kwaterze ZHP – zgodnie z przydziałem służbowym zdobywającego stopień.
4. Postanowienia niniejszego dokumentu, w których mowa o wędrowniku, członku starszyny, instruktora, komendancie, przewodniczącym KSI, przewodniku, podharc mistrz i harcmistrzu, stosuje się odpowiednio do wędrowniczki, członkini starszyny, instruktorki, komendantki, przewodniczącej KSI, przewodniczki, podharc mistrzyni i harcmistrzyni.

II. ZASADY ZDOBYWANIA STOPNI INSTRUKTORSKICH

1. Stopnie instruktorskie wyznaczają drogę rozwoju instruktorskiego. Odzwierciedlają wiedzę, dojrzałość społeczną, umiejętności wychowawcze i doświadczenie instruktora zgodne z ideą stopnia. Zdobywanie stopnia nie wymaga pełnienia funkcji na określonym poziomie struktury organizacji.
2. Stopnie instruktorskie:
 - przewodnik – przewodniczka,
 - podharc mistrz – podharc mistrzyni,
 - harcmistrz – harcmistrzyni,są zdobywane przez członków zwyczajnych ZHP.

3. Opiekunem próby może być:

- na stopień przewodnika – podharc mistrz albo harc mistrz;
- na stopień podharc mistrza – harc mistrz, a także podharc mistrz, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - uzyskał zgodę właściwej KSI,
 - ma stopień podharc mistrza od minimum 2 lat,
 - ma otwartą próbę harc mistrzowską,
 - jako opiekun przeprowadził i zamknął z wynikiem pozytywnym co najmniej jedną próbę przewodnikowską;
- na stopień harc mistrza – harc mistrz.

4. Opiekun próby musi mieć zaliczoną służbę instruktorską.

III. TRYB ZDOBYWANIA STOPNI INSTRUKTORSKICH

1. Wędrownik, członek starszyny lub instruktor, decydujący się na zdobywanie stopnia, zgłasza do właściwej KSI gotowość podjęcia próby.

2. KSI akceptuje opiekuna próby, przedstawionego przez otwierającego próbę, lub wyznacza za jego zgodą innego opiekuna próby.

3. Otwierający próbę wspólnie z opiekunem ustala program próby, który:

- jest drogą dojścia do poziomu, wynikającego z idei i wymagań stopnia,
- zawiera dowolną liczbę zadań, które zapewniają realizację wszystkich wymagań na stopień (jedno zadanie można powiązać z większą liczbą wymagań, a jedno wymaganie może być realizowane przez kilka zadań),
- uwzględnia w zadaniach aktualny poziom i doświadczenie zdobywającego stopień,
- jest powiązany z planem pracy środowiska,
- wiąże się z pełnioną przez niego funkcją,
- określa przewidywany czas trwania próby.

4. Otwierający próbę składa wniosek o otwarciu próby wraz z jej programem do właściwej KSI. Wniosek wymaga opinii bezpośredniego przełożonego osoby otwierającej próbę.

5. Komisja po rozmowie z kandydatem i opiekunem oraz pozytywnym przyjęciu programu próby wnioskuje do właściwego komendanta o otwarciu próby.

6. Otwarcie próby komendant ogłasza rozkazem.

7. KSI ma prawo:

- zmienić, za zgodą lub na wniosek zainteresowanego, proponowane zadania, opiekuna próby i czas jej trwania,
- przyjąć dodatkowe wymagania na stopnie, wynikające z potrzeb środowiska i programu jego rozwoju, w uzasadnionych przypadkach skrócić okres służby instruktorskiej niezbędnej do otwarcia próby na kolejny stopień,
- w uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wykształcenie, doświadczenie i dotychczasowy przebieg służby instruktorskiej kandydata do stopnia, pominąć wymaganie na stopień opisując ten fakt w karcie próby.

8. W celu zamknięcia próby:

- zdobywający stopień składa do KSI wniosek o zamknięcie próby; do wniosku należy dołączyć: kartę próby zawierającą potwierdzenie wykonanych zadań, pisemny raport z przebiegu próby, realizacji wymagań i osiągnięcia poziomu opisanego w idei stopnia, dokumentację powstałą w wyniku realizacji próby, opinię bezpośredniego przełożonego i komendanta zaliczającego służbę instruktorską,
- opiekun przedstawia KSI pisemną opinię o zdobywającym stopień i przebiegu próby,
- KSI po rozmowie ze zdobywającym stopień i jego opiekunem wnioskuje do właściwego komendanta o zamknięcie próby.

9. Po pozytywnym zamknięciu próby właściwy komendant, na wniosek KSI, przyznaje stopień rozkazem.

10. Po negatywnym zamknięciu próby właściwy komendant na wniosek KSI ogłasza rozkazem zamknięcie próby z wynikiem negatywnym.

11. Próby zamknięte z wynikiem negatywnym właściwy komendant ogłasza rozkazem po upływie 14 dni od daty wpłynięcia wniosku komisji o negatywnym zamknięciu próby. W tym czasie przysługuje zdobywającemu stopień prawo do odwołania się od decyzji KSI do właściwego komendanta. Po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania komendant ponownie kieruje sprawę próby do KSI.

12. W przypadku niezakończenia próby przez zdobywającego w wyznaczonym terminie KSI najpóźniej po upływie 3 miesięcy wzywa zdobywającego stopień i opiekuna do stawienia się na zbiórce komisji, podczas której dokonuje oceny realizacji próby oraz podejmuje decyzję o przedłużeniu czasu trwania próby lub zamknięciu próby. Jeżeli odbywający próbę nie stawi się na wezwanie komisji i nie usprawiedliwi swojej nieobecności, komisja na następnej zbiórce zamyka próbę z wynikiem negatywnym.

13. Ponowne otwarcie próby może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.

14. Dorobek prób na stopnie instruktorskie powinien być upowszechniony, tak by umożliwić korzystanie z niego kadrze oraz zdobywającym stopnie.

15. Zalecany czas trwania próby wynosi od 1 roku do 2 lat.

IV. WYMAGANIA NA STOPNIE

PRZEWODNIK - PRZEWODNICZKA

Idea stopnia

Poznaje siebie i motywy swojego postępowania. Jest wzorem dla harcerzy. Ma uzdolnienia przywódcze. We współdziałaniu z dziećmi i młodzieżą znajduje radość, umie być starszym kolegą i przewodnikiem. Świadomie stosuje metodę harcerską do realizacji celów wychowawczych.

Ma poczucie odpowiedzialności za pracę i powierzony zespół. Bierze aktywny udział w życiu hufcowej wspólnoty.

Warunki otwarcia próby

- Złożenie Przysiężenia Harcerskiego.
- Przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań.
- Ukończone 16 lat.

Wymagania

1. Kształtuje własną osobowość zgodnie z Prawem Harcerskim, w tym ułożył i konsekwentnie realizował plan swojego rozwoju.
2. Pogłębia swoją wiedzę i rozwija swoje zainteresowania.
3. Zachowuje właściwe proporcje w wypełnianiu obowiązków wynikających z przynależności do różnych grup społecznych (rodzina, szkoła, drużyna, środowisko zawodowe).
4. Ukończył kurs przewodnikowski.
5. Podejmuje stałą służbę w swoim harcerskim środowisku.
6. Bierze udział w życiu hufca.
7. W trakcie minimum półrocznej praktyki w gromadzie/drużynie wykazał się umiejętnością pracy wychowawczej z dziećmi lub młodzieżą w wybranej grupie wiekowej, w tym umiejętnościami:
 - stosowania instrumentów metodycznych,
 - stosowania systemu małych grup,
 - tworzenia planu pracy, jego realizacji i podsumowania,oraz uczestniczył w:
 - organizacji wyjazdowych form pracy,
 - pozyskiwaniu środków na działalność drużyny/gromady,
 - organizacji obozu (kolonii) lub zimowiska drużyny/gromady i pełnił na nim funkcje,
 - prowadzeniu dokumentacji niezbędnej do działania drużyny/gromady,
 - współpracy ze środowiskiem działania – rodzicami, szkołą, itp.
8. Korzysta z harcerskiej literatury i mediów.

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Przestrzeganie przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa w pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Posiadanie wiedzy i umiejętności na poziomie stopnia harcerka orla - harcerz orli.
4. Ukończenie minimum 15-godzinnego kursu pierwszej pomocy.
5. Pozytywnie oceniona praca w okresie realizacji próby.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia przewodnika jest granatowa podkładka pod Krzyżem Harcerskim i granatowa lilijka na lewym rękawie munduru.

PODHARCMISTRZ - PODHARCMISTRZYNI

Idea stopnia

Określa kierunki swojego rozwoju. Swoją postawą propaguje harcerski system wartości. Rozumie ludzi i otaczającą go rzeczywistość – reaguje na ich potrzeby. Potrafi zauważyć sytuacje problemowe i je rozwiązywać. Umie spojrzeć na nie szerzej, niż tylko z perspektywy własnego środowiska. Buduje swój autorytet. Doskonali swą wiedzę i umiejętności wychowawcze. Dzieli się nimi z kadrą. Pracuje w zespole instruktorskim. Ma własny pogląd na sprawy nurtujące jego środowisko harcerskie.

Warunki otwarcia próby

- Pozytywnie oceniona praca instruktorska przez co najmniej 12 miesięcy od przyznania stopnia przewodnika.
- Zaliczona służba instruktorska.
- Ukończone 18 lat.
- Przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań.

Wymagania

1. Wykazał się umiejętnością stawiania celów w życiu, podejmowania działań (do ich realizacji), oceny i wyciągania wniosków.
2. Podnosi swoje umiejętności i kwalifikacje.
3. Bierze czynny udział w życiu otaczającego go środowiska społecznego.
4. Wykazał się umiejętnością pracy w zespole, komunikowania się oraz motywowania innych.
5. Pogłębił znajomość harcerskiego systemu wychowawczego oraz zasad metodyki grup wiekowych.
6. Stosuje metodę harcerską w pracy z instruktorami.
7. Ukończył kurs podharc mistrzowski.
8. Doskonali swoje umiejętności harcerskie i instruktorskie na kursach, warsztatach i konferencjach.
9. Przygotował się do roli opiekuna próby na stopnie instruktorskie.
10. Opracował i upowszechnił przynajmniej w swoim środowisku materiały do wykorzystania przez kadrę ZHP.
11. Uczestniczył w pracach zespołu instruktorskiego. Zrealizował zadanie instruktorskie na poziomie hufca.
12. Pozyskał sojuszników do działalności harcerskiej.
13. Pełnił funkcję instruktorską w czasie roku harcerskiego i HAZ lub HAL.
14. Orientuje się w aktualnej sytuacji harcerstwa. Korzysta z harcerskiej literatury i mediów.
15. Wykazał się znajomością zasad prowadzenia obozu harcerskiego zgodnie z przepisami finansowymi i organizacyjnymi.
16. Wykazał się znajomością instrukcji finansowo-gospodarczej ZHP na poziomie hufca i umiejętnością aplikowania o środki publiczne na szczeblu lokalnym.

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Pozytywnie oceniona praca instruktorska w okresie realizacji próby.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia podharcmistra jest zielona podkładka pod Krzyżem Harcerskim i zielona lilijka na lewym rękawie munduru.

HARCMISTRZ – HARCMISTRZYNI

Idea stopnia

Konsekwentnie realizuje swoje cele życiowe. Osiągnął założoną przez siebie dojrzałość w życiu rodzinnym, zawodowym, i społecznym. Kreuje rzeczywistość. Jest znaczącą osobowością w zespole instruktorskim, z którym pracuje, i w środowisku swojego działania. Własne doświadczenia życiowe i wychowawcze potrafi przełożyć na trwały dorobek. Ma dużą wiedzę i umiejętności w zakresie samodzielnego kierowania zespołem. Potrafi inspirować i organizować swoje środowisko do potrzebnego społecznie działania. Wpływa na oblicze harcerstwa. Jest wzorem dla instruktorów.

Warunki otwarcia próby

- Pozytywnie oceniona praca instruktorska przez co najmniej 12 miesięcy od przyznania stopnia podharcmistra.
- Zaliczona służba instruktorska.
- Ukończone 21 lat.
- Przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań.

Wymagania

1. W świadomy sposób określa i realizuje własne plany życiowe.
2. Pogłębia swoją wiedzę zawodową.
3. Poza swoimi zainteresowaniami zawodowymi poznaje wybraną dziedzinę nauki lub kultury.
4. Stosuje harcerski system wychowawczy, upowszechnia go i dzieli się własnymi doświadczeniami.
5. Przygotował się do roli opiekuna próby na stopień podharcmistra i harcmistrza.
6. Współpracuje z zespołami instruktorskimi. Wspiera rozwój instruktorów.
7. Zrealizował zadanie instruktorskie co najmniej na poziomie chorągwi.
8. Opracował i upowszechnił materiały programowo-metodyczne, jako wkład w dorobek Związku.
9. Wykazał się znajomością sytuacji hufca i chorągwi.
10. Ukończył kurs harcmistrzowski lub uczestniczył w innych formach wymiany doświadczeń poziomu harcmistrzowskiego (kursy, warsztaty, seminaria, konferencje itp.).
11. Przygotował się do pełnienia wybranej funkcji instruktorskiej na poziomie hufca/chorągwi/Związku.
12. Bierze udział w życiu Związku. Podejmuje wyzwania, przed którymi stoi organizacja.

Warunki zamknięcia próby

1. Osiągnięcie poziomu opisanego w idei stopnia i zrealizowanie wymagań próby.
2. Osiągnięcie sukcesu w wybranej dziedzinie.

3. Prowadzenie obozu, zimowiska lub kursu instruktorskiego w okresie od zdobycia stopnia podharcmistra. Uzyskanie pozytywnej oceny swojej pracy.
4. Pozytywnie oceniona praca instruktorska w okresie realizacji próby.
5. Pełnienie funkcji opiekuna pozytywnie zakończonej próby na stopień instruktorski w okresie od zdobycia stopnia podharcmistra.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia harcmistrza jest czerwona podkładka pod Krzyżem Harcerskim i czerwona lilijka na lewym rękawie munduru.

V. ZOBOWIĄZANIE INSTRUKTORSKIE

1. Za przyjęcie w poczet instruktorów odpowiada właściwy komendant.
2. Zobowiązanie Instruktorskie kandydat na instruktora składa nie później niż 3 miesiące po przyznaniu stopnia przewodnika - przewodniczki.

VI. ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI STOPNI INSTRUKTORSKICH

ZADANIA KOMISJI

1. Do zadań KSI należy:

- stymulowanie rozwoju instruktorów,
- prowadzenie i monitorowanie prób na stopnie instruktorskie,
- praca z opiekunami prób na stopnie,
- zbieranie i upowszechnianie materiałów wypracowanych w trakcie realizacji prób na stopnie,
- potwierdzanie stopni instruktorskich osobom ponownie ubiegającym się o członkostwo w ZHP oraz osobom, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacjach harcerskich,
- współpraca z innymi zespołami instruktorskimi (przede wszystkim z zespołami kadry kształcącej, namiestnictwami i referatami programowymi),
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji swoich członków,
- wspieranie i nadzorowanie KSI niższego szczebla.

POWOŁYWANIE I ZADANIA KSI HUFCA

2. KSI hufca powołuje rozkazem komendant hufca.
3. W skład KSI hufca wchodzi instruktorzy w stopniu podharcmistra i harcmistrza, co najmniej połowę składu komisji stanowią harcmistrzowie. Komisja powinna liczyć co najmniej 3 osoby.
4. KSI hufca prowadzi próby instruktorskie osób z przydziałem służbowym do danego hufca.
5. KSI hufca ma prawo prowadzić próby instruktorskie na stopień przewodnika. Komendant chorągwi po uzyskaniu pozytywnej opinii KSI chorągwi może nadać KSI hufca na okres maksimum trzech lat prawo prowadzenia prób na stopień podharcmistra. KSI chorągwi wydaje opinię, biorąc pod uwagę:
 - poziom prób dotychczas prowadzonych przez KSI hufca (w przypadku hufca ubiegającego się o uprawnienia po raz pierwszy – przez okres przynajmniej jednego roku),
 - jakość pracy prowadzonej z opiekunami prób,

- doskonalenie pracy komisji między innymi przez udział w formach kształceniowych przeznaczonych dla członków KSI.

6. Wniosek o ponowne nadanie uprawnień powinien być złożony nie później niż na dwa miesiące przed wygaśnięciem prawa do prowadzenia prób na stopień podharcmistra.

7. W przypadku niewłaściwego realizowania zadań przez KSI hufca, komendant chorągwi może po zasięgnięciu opinii KSI chorągwi odebrać KSI hufca uprawnienia do prowadzenia prób podharcmistrowskich.

POWOŁYWANIE I ZADANIA MIĘDZYHUFCOWEJ KSI

8. Na wniosek zainteresowanych komend hufców, komendant chorągwi może, w miejsce hufcowych KSI powołać międzyhufcową KSI. Komendant chorągwi, po uzyskaniu pozytywnej opinii KSI chorągwi, może nadać międzyhufcowej KSI na okres maksimum trzech lat prawo prowadzenia prób na stopień podharcmistra. KSI chorągwi wydaje opinię, biorąc pod uwagę:

- w pierwszym roku działania międzyhufcowej KSI – poziom prób prowadzonych dotychczas przez KSI hufców, a w kolejnych latach – poziom prób prowadzonych przez międzyhufcową KSI,
- jakość pracy prowadzonej z opiekunami prób,
- doskonalenie pracy komisji między innymi przez udział w formach kształceniowych przeznaczonych dla członków KSI.

9. W skład międzyhufcowej KSI wchodzi instruktorzy w stopniu podharcmistra i harcmistra, co najmniej połowę składu komisji stanowią harcmistrowie. Komisja powinna liczyć co najmniej 3 osoby.

10. Międzyhufcowa KSI prowadzi próby instruktorskie osób z przydziałem służbowym do hufców, na wniosek których powołano tę komisję.

11. Wniosek o ponowne nadanie uprawnień powinien być złożony nie później niż na dwa miesiące przed wygaśnięciem prawa do prowadzenia prób na stopień podharcmistra.

12. W przypadku niewłaściwego realizowania zadań przez międzyhufcową KSI, komendant chorągwi może po zasięgnięciu opinii KSI chorągwi odebrać uprawnienia do prowadzenia prób podharcmistrowskich i rozwiązać międzyhufcową KSI.

POWOŁYWANIE I ZADANIA KSI CHORĄGWI

13. KSI chorągwi powołuje rozkazem komendant chorągwi.

14. W skład KSI chorągwi wchodzi instruktorzy w stopniu harcmistra. Komisja powinna liczyć co najmniej 5 osób.

15. KSI chorągwi prowadzi próby instruktorskie osób z przydziałem służbowym do danej chorągwi oraz jej hufców, o ile właściwa KSI (hufca lub międzyhufcowa) nie posiada uprawnień do prowadzenia prób na dany stopień.

16. KSI chorągwi ma prawo prowadzić próby na stopień przewodnika i podharcmistra. Naczelnik ZHP po uzyskaniu pozytywnej opinii KSI przy Głównej Kwaterze ZHP może nadać KSI chorągwi na okres maksimum trzech lat prawo prowadzenia prób na stopień harcmistra. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP wydaje opinię, biorąc pod uwagę:

- poziom prób dotychczas prowadzonych przez KSI chorągwi,
- jakość pracy prowadzonej z opiekunami prób,
- doskonalenie pracy komisji między innymi przez udział w formach kształceniowych przeznaczonych dla członków KSI,
- wspieranie i nadzorowanie KSI hufców.

17. Wniosek o ponowne nadanie uprawnień powinien być złożony nie później niż na trzy miesiące przed wygaśnięciem prawa do prowadzenia prób na stopień harcmistrza.

18. KSI chorągwi jest zobowiązana do bieżącego monitorowania i wspierania pracy hufcowych i międzyhufcowych KSI.

19. W przypadku niewłaściwego realizowania zadań przez KSI chorągwi, Naczelnik ZHP może po zasięgnięciu opinii KSI przy Głównej Kwaterze ZHP odebrać KSI chorągwi uprawnienia do prowadzenia prób harcmistrzowskich.

POWOŁYWANIE I ZADANIA KSI PRZY GŁÓWNEJ KWATERZE ZHP

20. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP powołuje rozkazem Naczelnik ZHP.

21. W skład KSI przy Głównej Kwaterze ZHP wchodzi wyłącznie instruktorzy w stopniu harcmistrza. Komisja powinna liczyć co najmniej 5 osób.

22. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP prowadzi próby instruktorskie osób z przydziałem służbowym do Głównej Kwatery ZHP oraz próby harcmistrzowskie instruktorów z tych chorągwi, które nie mają uprawnień do prowadzenia prób harcmistrzowskich. 23. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP ma prawo prowadzić próby na wszystkie stopnie instruktorskie.

24. KSI przy Głównej Kwaterze ZHP jest zobowiązana do bieżącego monitorowania i wspierania pracy KSI chorągwi.

TRYB PRACY KSI

25. KSI samodzielnie przyjmuje regulamin pracy zgodny z niniejszym systemem stopni instruktorskich. Regulamin zatwierdza właściwa komenda, a ogłasza w rozkazie właściwy komendant.

26. Członków KSI, w tym przewodniczącego i jego zastępców, mianuje właściwy komendant.

27. Przewodniczącym KSI może zostać instruktor w stopniu harcmistrza.

28. Członkowie KSI powinni posiadać przeszkolenie do pełnienia funkcji lub uzyskać je w ciągu roku od objęcia funkcji w KSI.

29. KSI może pracować zarówno w całym składzie, jak i w zespołach. Zespół powinien liczyć co najmniej 3 osoby (w jego składzie musi znaleźć się przewodniczący KSI lub jego zastępca).

30. KSI jest zobowiązana tak organizować swoją pracę, aby osoby zdobywające stopnie miały do niej łatwy dostęp.

STYMULOWANIE ROZWOJU INSTRUKTORÓW

31. KSI stymuluje rozwój instruktorów, m.in. przez:

- budowanie etosu stopnia instruktorskiego,
- dbałość o wysoki poziom prowadzonych prób instruktorskich,
- dbałość o poziom merytoryczny spotkań KSI ze zdobywającymi stopień i opiekunami,
- budowanie dobrego wizerunku KSI.

PRACA Z OPIEKUNAMI PRÓBY

32. KSI prowadzi pracę z opiekunami prób w szczególności przez:

- upowszechnianie materiałów dotyczących zdobywania stopni instruktorskich,
- organizowanie seminariów, warsztatów i konsultacji dla opiekunów prób.

POTWIERDZANIE STOPNI INSTRUKTORSKICH OSOBOM PONOWNIE UBIELAJĄCYM SIĘ O CZŁONKOSTWO W ZHP ORAZ OSOBOM, KTÓRE STOPNIE INSTRUKTORSKIE ZDOBYŁY W INNYCH ORGANIZACJACH HARCERSKICH

33.KSI mogą potwierdzać tylko te stopnie, do których przyznawania są uprawnione. W przypadku braku odpowiednich uprawnień, potwierdzenia dokonuje KSI wyższego szczebla.

34.KSI przystępuje do procedury potwierdzania stopni instruktorskich po otrzymaniu kompletu dokumentów kandydata – zgodnie z uchwałą nr 20/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie zasad ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP.

35.W celu potwierdzenia stopnia instruktorskiego komisja uzgadnia z kandydatem sposób uzupełnienia wiedzy na temat zmian w ZHP od czasu ustania członkostwa, w szczególności dotyczących zmian w Statucie ZHP oraz w systemie metodycznym.

36.W przypadku, gdy kandydat posiadał stopień organizatora, wówczas komisja potwierdza status instruktorski jedynie pod warunkiem jednoczesnego otwarcia próby przewodnikowskiej.

37.W przypadku nabywania członkostwa w ZHP przez osoby, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacji harcerskich, komisja analizuje wymagania na stopień instruktorski zdobyty przez kandydata, a następnie uzgadnia z nim sposób uzupełnienia wiedzy na temat ZHP, w szczególności dotyczącej Statutu ZHP oraz systemu metodycznego, a także innej wiedzy i umiejętności – jeśli wynika to z analizy różnic między systemami stopni instruktorskich. Potwierdzenie stopnia wiąże się z dopuszczeniem przez właściwego komendanta do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego.

38.Potwierdzenie stopnia ogłasza w rozkazie właściwy komendant na wniosek KSI.

39.Potwierdzenie stopnia instruktorskiego nie może trwać dłużej niż trzy miesiące od złożenia kompletnej dokumentacji do właściwej KSI.

ZADANIA OPIEKUNA PRÓBY

40.Do zadań opiekuna próby należy dbałość o przygotowanie, realizację i podsumowanie próby, które zagwarantują osiągnięcie poziomu określonego w idei stopnia. W szczególności zadania opiekuna to:

- przygotowanie wspólnie z podopiecznym programu próby na stopień,
- stawienie się na komisji otwierającej i zamykającej,
- bieżąca pomoc w realizacji próby w trakcie jej trwania,
- monitorowanie pracy podopiecznego,
- dokonanie z podopiecznym analizy realizacji próby,
- sporządzenie opinii sumującej zamknięcie próby.

DOKUMENTACJA PRACY KSI

41.Dokumentacja pracy KSI obejmuje:

- protokoły z posiedzeń KSI,
- rejestr prowadzonych prób,
- kopie programów prób w trakcie realizacji oraz wnioski o otwarcie prób,
- dokumentację zamkniętych prób,
- dorobek prób instruktorskich z informacją o sposobie ich upowszechnienia,
- dokumentację pracy z opiekunami prób.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Traci moc uchwała nr 38/XXXV Rady Naczelnej ZHP z dnia 8 marca 2009 r. w sprawie systemu stopni instruktorskich.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r. 3. Próby na stopnie instruktorskie otwarte przed 1 września 2011 r. odbywają się według dotychczasowych zasad.

Przewodniczący obrad:

- wiceprzewodniczący ZHP

hm. Dariusz Supeł

Przewodniczący

Związku Harcerstwa Polskiego

hm. Adam Massalski

2. Kim jest Opiekun Próby Instruktorskiej?

Skoro już wiemy jakie wymagania musimy spełnić, aby wraz ze swoim podopiecznym złożyć wniosek o otwarcie próby, zastanówmy się nad tym co tak naprawdę oznacza funkcja opiekuna prób stopni instruktorskich...

Związek Harcerstwa Polskiego jest organizacją wychowawczą. Wśród innych organizacji i instytucji, których jedną z funkcji jest funkcja wychowawcza, ZHP wyróżnia m.in. to, że ma on w swych szeregach najmłodszą kadrę. Metody i formy pracy w harcerstwie powodują, że już zastępowy lub młody przyboczny staje się wychowawcą. Może jeszcze nie dojrzałym, nie sprawdzonym, ale jednak wychowawcą. Nie przestaje przy tym być podopiecznym. Jego nauczycielami są instruktorzy, drużynowi, starsi koledzy i rówieśnicy.

Nadanie harcerzowi stopnia instruktorskiego jest aktem uznania go dojrzałym. Jest on jednak przeważnie człowiekiem młodym i wciąż jeszcze kształtuje swoje poglądy i postawę. Zatem nadal podlega procesowi wychowawczemu. Kto jest teraz jego wychowawcą? Najogólniej rzecz biorąc oddziaływanie na niego środowisko harcerskie. Aby to oddziaływanie było silne i prawidłowe powinien znaleźć się starszy instruktor, który zwróci na niego baczniejszą uwagę, pomoże mu, przekáže swoje doświadczenia, swoją postawą będzie dla niego przykładem. Jest to wychowanie instruktora przez instruktora, wykształcenie swojego teoretycznego następcy w szeregach Związku.

Zatem opiekunem próby na stopień instruktorski może być czynny instruktor z zaliczoną służbą instruktorską za ostatni rok, pełniący funkcję statutową, posiadający co najmniej stopień podharcmistra przy próbach na przewodnika; a stopień harcmistrza przy próbach na podharcmistra i harcmistrza. Opiekun próby powinien cieszyć się nienaganną opinią oraz autorytetem w swoim środowisku działania. Powinien posiadać wiedzę z zakresu roli opiekuna prób na stopień instruktorski. Aby w pełni realizować się ze swojej funkcji wskazane jest, żeby opiekun nie prowadził równocześnie więcej niż 3 próby. Opiekunowie prób powinni uczestniczyć w warsztatach opiekunów prób instruktorskich organizowanych przez Komisje Stopni Instruktorskich lub Zespoły Kadry Kształcącej. Na koniec najważniejsze: każdy opiekun powinien dobrze znać podopiecznego, który postanowił zostać instruktorem. Właśnie to jest kluczem do zbudowania drogi działalności naszej organizacji. Każdy harcerz dokonując wyboru będzie zwracał uwagę na nasz styl życia, zaradność życiową, czy choćby jakie mamy bogactwo zainteresowań. Czy podobamy mu się jako człowiek/ ojciec/ matka. Będzie oceniał nasze cechy charakteru (temperament, prawość, uczciwość, spolegliwość, rzetelność, stosunek do ludzi i autorytet w środowisku). Na pewno przeanalizuje czy będziemy mieć czas i chęci aktywnie pomagać w realizacji próby oraz oceni naszych dotychczasowych wychowanków (jeśli już byliśmy wcześniej opiekunami). To jest tylko część kryteriów, jakie będą stawiane przed nami w pracy z przyszłymi instruktorami naszych hufców. Pamiętajmy, że właściwie wybrany opiekun to mistrz, przewodnik i przyjaciel, zarówno pod względem instruktorskim jak i osobowym. Opiekun próby musi gwarantować jej prawidłowy przebieg.

Do zadań opiekuna prób na stopnie instruktorskie należą m. in.:

1. Zadaniem opiekuna próby są:

- pomoc kandydatowi do stopnia w realizacji próby;
- egzekwowanie od kandydata wymagań na stopień;
- dawanie kandydatowi osobistego przykładu;
- świadome kontynuowanie procesu wychowania kandydata;
- ocena kandydata na zakończenie próby.

2. Opiekun próby powinien być instruktorem doświadczonym, jeśli to możliwe starszym wiekiem od kandydata do stopnia. Próby mogą prowadzić tylko podharcmistrze i harcmistrze.

3. Opiekun może przyjąć postawę aktywną tzn. pomagać kandydatowi, uczyć go, podsuwać mu pomysły, inspirować, wymagać, sprawdzać itp. Może też przyjąć postawę biernego obserwatora, zwłaszcza wtedy, gdy zdobywający stopień potrafi realizować próbę samodzielnie. Tak więc formę prowadzenia próby wybiera sam opiekun w zależności od potrzeb i możliwości zdobywającego stopień.

4. Bez względu na to w jaki sposób opiekun prowadzi próbę, musi on pozostawać z kandydatem w ścisłym kontakcie, musi go obserwować i oceniać. Pod koniec trwania próby opiekun powinien wyrobić sobie zdania odnośnie zamknięcia próby i przyznania stopnia kandydatowi. Przy zamknięciu próby na stopień Komisja Stopni Instruktorskich powinna uznać opinię opiekuna za najistotniejszą.

5. *Opiekun podpisując wniosek o zamknięcie próby z wynikiem pozytywnym stwierdza, że kandydat zasługuje na przyznanie stopnia instruktorskiego. Opiekun współodpowiada wraz z Komisją Stopni za przyznanie stopnia.*
6. *Opiekun próby powinien być obecny przy otwarciu próby i przyznaniu stopnia.*
7. *Opiekun próby nie może być narzucony kandydatowi do stopnia bez jego zgody.*
8. *Opiekun musi wyrazić zgodę na prowadzenie próby.*
9. *Instruktor nie powinien podejmować się prowadzenia kilku prób jednocześnie, jeśli wie, że nie podoła wynikającym z tego tytułu obowiązkom. Tam gdzie jest to możliwe powinno się dążyć do takiej sytuacji, by jeden instruktor prowadził aktualnie tylko jedną próbę (w każdym razie jak najmniej).*
10. *Jeśli z jakichkolwiek powodów instruktor nie może nadal pełnić funkcji opiekuna próby, powinien to natychmiast zgłosić odpowiedniej komisji stopni instruktorskich, która po uzgodnieniu z kandydatem do stopnia wyznaczy nowego opiekuna.*

3. Etapy pracy z kandydatem.

Jeśli już przeszliśmy rygorystyczny proces rekrutacji na funkcję opiekuna próby instruktorskiej spotkamy się z wychowankiem i w pierwszej kolejności uświadommy go swojej decyzji. Porozmawiamy z nim o tym, dlaczego chce zdobyć stopień instruktorski, niech spróbuje określić samego siebie. Przeanalizujemy teraz poszczególne, przykładowe etapy rozmowy z naszym podopiecznym:

A) Motywacja - co daje zdobycie stopnia instruktorskiego?

1. Nabędzie uprawnienia wynikające z posiadania określonego stopnia np.:

- możliwość pełnienia określonych funkcji,
- większa samodzielność w działaniu.

2. Zbuduje własny autorytet wśród podopiecznych, instruktorów, w środowisku.

3. Zmobilizuje podopiecznych do dalszego rozwoju i samodoskonalenia (wzór do naśladowania – mistrz).

4. Będzie to Jego sposób na osiągnięcie prestiżu i odpowiednio ważnego (znaczącego) miejsca w organizacji (ciągłość awansu).

5. *Osiągnie kolejne etapy samorozwoju – udoskonali umiejętności i zdolności, poszerzy zasoby wiadomości, będzie kontynuował rozwój dotychczasowych zainteresowań i rozwinię nowe.*

6. *Pozna siebie – oceni własne możliwości, wiadomości, zdolności; określi etapy swojego rozwoju, określi ten, na którym aktualnie się znajduje.*

7. *Dorówna innym, którzy już osiągnęli określony etap czy poziom rozwoju.*

B) Uprawnienia wynikające z posiadania stopnia.

Każdy przewodnik/przewodniczka może:

- *pełnić funkcję drużynowego (kierownika zespołu, szefa klubu itp.),*
- *przyjmować Zobowiązanie Instruktorskie zgodnie z ustaloną w środowisku tradycją,*
- *przyjmować Obietnicę Zuchową i Przyrzeczenie Harcerskie.*
- *gdy ma ukończone 18 lat może być opiekunem podczas trwania akcji leniej i innych form pracy,*

Każdy podharcemistrz/podharcemistrzyni może:

- *być powołany w skład hufcowych komisji stopni instruktorskich oraz zespołów chorągwi (poza komisją stopni dla harcmistrzów),*
- *przystąpić do zdobywania brązowej odznaki kadry kształcącej,*
- *po uzyskaniu innych formalno-prawnych uprawnień prowadzić samodzielny obóz,*
- *być opiekunem instruktorów zdobywających stopień przewodnika lub podharcemistrza.*

Każdy harmistrz/harcemistrzyni może:

- *pełnić wszystkie funkcje w Związku, a w szczególności przewodniczyć komisjom stopni instruktorskich oraz kierować zespołami instruktorskimi wszystkich szczebli,*
- *przystąpić do zdobywania srebrnej lub złotej odznaki kadry kształcącej,*
- *być opiekunem wszystkich instruktorów zdobywających stopnie instruktorskie,*
- *być odznaczonym Krzyżem „Za zasługi dla ZHP*

C) Czy już mogę startować? – Samookreślenie.

Uważam, że jestem gotów, ponieważ:

- *skończyłem 16 lat,*
 - *zdoylem adekwatne stopnie harcerskie,*
 - *jestem zastępowym, przybocznym lub drużynowym,*
 - *pełniłem funkcję w czasie HAL i HAZ,*
 - *znam potrzeby swojego środowiska i czynnie uczestniczyłem w działaniach podjętych na rzecz poprawy tego środowiska,*
 - *uczestniczyłem i pomagałem w organizacji imprez na szczeblu szczepu, związku drużyn, hufca,*
 - *określiłem siebie, swoją wiedzę i umiejętności, predyspozycje i dążenia,*
 - *zdoylem wiedzę i umiejętności niezbędne do pełnienia funkcji określonej w próbie,*
 - *określiłem swoją rolę wobec innych – wiem co chcę osiągnąć i co potrafię zrobić dla innych ludzi lub z innymi ludźmi.*
- i co najważniejsze: Chcę kształtować własną osobowość zgodnie z Prawem Harcerskim.**

D) Planuje swój rozwój –co dalej po zamknięciu próby?

Po zamknięciu próby będę:

- aktywnie pracował pełniąc powierzoną mi funkcję,
- wymieniał doświadczenia z innymi środowiskami,
- stale się doskonalił poprzez udział w seminariach, konferencjach itp.

4. Zasady realizacji prób na stopnie.

Zdołaliśmy zapoznać się z wymaganiami, które trzeba zrealizować, aby ubiegać się o otwarcie próby na stopień instruktorski. Dowiedzieliśmy się jakie są podstawowe założenia realizacji w/w próby, wiemy również jak być dobrym opiekunem i wychowawcą dla swoich podopiecznych. Jeśli zdążyliśmy równie dobrze poznać naszego przyszłego instruktora podwinimy rękawy i zabierzmy się do pracy.

4.1 Opracowanie zadań do próby.

Drodzy Opiekunowie pamiętajmy, że każda próba na stopień instruktorski czy harcerski musi być motywacją do samorealizacji. Kandydat realizując zadania (dobrebrane adekwatnie do poziomu zdobywanego stopnia oraz możliwości harcerza realizującego próbę), musi mieć pewność, że wywiązanie się z opracowanych wcześniej zadań przyczyni się do dążenia do mistrzostwa.

W myśl słów sir Roberta Baden Powella: „Nie można nazwać wychowanym nikogo, kto nie jest gotów i nie pragnie zrobić swej części pracy dla świata i nie ma po temu wykształconej zdolności”, wyciągnijmy wnioski i wraz z naszym wychowankiem dobierzmy odpowiednie zadania do realizacji.

Jest kilkadziesiąt różnych sposobów opracowania i rozpisania zadań. Każdy opiekun wraz z upływem czasu i wychowywania kolejnych instruktorów sam obiera sobie formę jaką jest dla niego i jego podopiecznych najwygodniejsza. Ważne aby przed wymyśleniem zadań wraz z harcerzem odpowiedzieć sobie na kilka pytań, np. :

- co udało mi się osiągnąć dotychczas,
- co chciałbym jeszcze osiągnąć,
- co chciałbym zrobić dla otoczenia,
- jakie widzę u siebie braki i wady...

Takich pytań możemy dobierać sobie jeszcze więcej. Ta forma dla mnie osobiście jest do tej pory najbardziej owocna. Dzięki niej dobieramy wspólnie zadania, które pozwalają rozwijać swoje kwalifikacje i umiejętności, a także uzupełnić wiedzę i odejść od dotychczasowych negatywnych nawyków. Nie powinniśmy jednak narzucać przez nas wymyślonych zadań, lecz pomagać przy ich wyborze. Musimy mieć na uwadze, że program próby jest planem rozwoju instruktorskiego. Rozpisując próbę należy pamiętać, że powinna ona mieć jasno określony i czytelny cel zgodny z ideą stopnia zapisaną w Systemie Stopni Instruktorskich. Zadania próby powinny być zapisane wg. zasad formułowania celów, czyli powinny być:

S - Szczegółowe;

M - Mierzalne (zadanie musi mieć określony sposób oceny wykonania go);

A - Akceptowalne (przez środowisko działania);

R - Realne (dla osoby realizującej próbę);

T - Terminowe (muszą mieć określony termin realizacji).

Zazwyczaj zdarza się, że poszczególne KSI mają przygotowane karty z propozycjami zagadnień, do których my dobieramy sobie odpowiednie zadania. Nie mniej jednak w próbie instruktorskiej powinny być zawarte zagadnienia:

I. Zadanie programowo-metodyczne

Zadanie to jest zadaniem praktycznym, po realizacji którego opracowywany jest materiał repertuarowy lub metodyczny, zawierający własne doświadczenia i wnioski z realizacji zadania. Efekt zadania programowo-metodycznego powinien być trwały i dostępny dla innych.

II. Zadanie dla innych - na forum Hufca.

Zadanie to jest zadaniem realizowanym na forum Namiestnictwa lub Hufca. Adresatami tego zadania są drużyny/gromady zuchowe i/lub drużynowi/instruktorzy Hufca.

III. Zadanie wspierające ciąg wychowawczy w ZHP.

Zadaniem każdego instruktora w ZHP jest dążenie do zachowania ciągu wychowawczego poprzez współpracę i poznanie metodyki innych pionów wiekowych. Wędrownicy i instruktorzy, którzy nie pracują w drużynie zuchowej powinni się podjąć realizacji zadania dla zuchów, zuchmistrze – zadania dla drużyn harcerskich.

IV. Wyście poza własne środowisko, na zewnątrz hufca.

Jako instruktorzy nie działamy w odizolowaniu od świata. Nasze dzieci i my sami obracamy się wśród społeczeństwa. W zadaniu tym należy zwrócić uwagę na współpracę ze środowiskiem działania – rodzicami, szkołą, itp.

V. Doskonalenie umiejętności harcerskich i instruktorskich.

Zadaniem każdego instruktora jest nieustanne dążenie do doskonałości. W próbie instruktorskiej zwarte, zatem muszą być zadania związane z doskonaleniem umiejętności harcerskich i instruktorskich poprzez realizację kolejnych stopni harcerskich, uczestnictwo w formach doszkalających – kursach, warsztatach, seminariach i konferencjach.

VI. Zadanie dla siebie.

Zadanie to jest pracą nad sobą, swoimi słabościami, cechami jakie chce wykształcić, określeniem własnych potrzeb, tego, co chce osiągnąć w harcerstwie i poza nim, co chce robić. Jest to także zadanie, w którym rozwijamy własne umiejętności, które możemy zaprezentować innym i wykorzystać w pracy harcerskiej, zdobywamy uprawnienia np. państwowe.

VII. Zadanie kwatermistrzowskie.

Zadanie kwatermistrzowskie to nie tylko zdobycie wiedzy z tej dziedziny, ale również doskonalenie i wykorzystanie jej w praktyce.

VIII. Zadanie obozowe.

Element obozu w każdej próbie – jako zadanie związane treściami pełnionych funkcji podczas HAJL lub HAZ.

IX. Lekturey.

Jest to zadanie, w zakres którego wchodzi zarówno wspieranie i uzupełnianie własnej wiedzy teoretycznej związanej z organizacją, pracą wychowawczą, ale także pracą nad własnym rozwojem intelektualnym i duchowym.

Analizując powyższe zagadnienia przedstawię Wam po kilka przykładów zadań, które mogą wystąpić na próbach przewodnikowskich. Będą one analogicznie przypisane do w/w zagadnień:

I. Zadanie programowo-metodyczne

- Zapoznanie się z poszczególnymi metodykami harcerskimi i praktyczne wykorzystanie wiedzy.
- Podjęcie się realizacji Programu ZHP i praca z nim.
- Zdobyć wraz z drużyną Odznakę Chorągwie.
- Zebranie kompendium regulaminów dotyczących gromad zuchowych i drużyn harcerskich.
- Stworzenie zbioru z popularnymi i mało znanymi zabawami i płasami.
- Zebranie sprawności drużyn w hufcu (tych wewnętrznych drużyn), ich opis i publikacja.

II. Zadanie dla innych - na forum Hufca.

- Zorganizowanie imprezy dla drużyn hufca:
- Turnieju sportowego
- Biwaku dla instruktorów lub drużyn
- Kuźnicy, kominka, itp.
- Dnia Myśli Braterskiej
- Święta Piezonego Ziemiańka (lub innej imprezy zuchowej)
- Festiwalu piosenki lub różnych form teatralnych
- Sprzątania świata
- Balu karnawałowego
- Wigilii instruktorskiej
- Zaprowadzenie kroniki hufca / namiestnictwa.
- Praca w namiestnictwie w hufcu.
- Udział wraz z drużyną we wszystkich przedsięwzięciach, imprezach organizowanych przez namiestnictwa, hufiec.

III. Zadanie wspierające ciąg wychowawczy w ZHP.

- Przeprowadzenie warsztatów na wybrany temat.
- Poprowadzenie zajęć w ramach kursu zastępowych lub wyższej rangi.
- Podjęcie się pełnienia funkcji instruktorskiej (praca w drużynie, szczepie, hufcu).
- Przeprowadzenie cyklu zbiórek z...

IV. Wyście poza własne środowisko, na zewnątrz hufca.

- Zorganizowanie pikniku z rodzicami.
- Współpraca z rodzicami, wykorzystanie ich umiejętności i zawodów (każdy z nich jest w stanie coś przygotować, załatwić np. tata strażak zaprosi do remizy...).
- Zorganizowanie imprezy komercyjnej (i nie tylko) dla szkoły – bal, turniej sportowy, przedstawienie itp.
- Zorganizowanie akcji promocyjnej harcerstwo (nabór do drużyny).
- Pomoc przy remoncie, renowacji szkoły.
- W odpowiedzi na potrzeby środowiska założenie drużyny / gromady.

V. Doskonalenie umiejętności harcerskich i instruktorskich.

- Ukończenie kursu drużynowych lub przewodnikowskiego
- Ukończenie kursu wychowawców kolonijnych.
- Zdobyć kolejnego stopnia harcerskiego (HR)
- Udział w imprezach – konferencjach, szkoleniach, warsztatach organizowanych przez hufiec/chorągiew.
- Rzetelne prowadzenie dokumentacji drużyny, gromady (zapoznanie się z nią).

VI. Zadanie dla siebie.

- Zdanie egzaminu dojrzałości.
- Podjęcie nauki na studiach.
- Podjęcie pracy.
- Zdobywanie uprawnień państwowych – ukończenie kursu prawa jazdy, wspinaczkowego, BORM, patentu żeglarskiego, patentu sternika jachtowego, młodszego instruktora żeglarstwa, sternika motorowodnego, młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR, spadochronowego, krótkofalarskiego i innych.
- Zdobywanie odznak PTTK, GOT itp.
- Odbycie wędrowki górskiej (zdobywanie kilku szczytów).
- Zdobywanie umiejętności posługiwania się komputerem (lub użytkowania nowych programów w przypadku nieznanomości).
- Rozwój swojego hobby (każdy indywidualnie).

VII. Zadanie kwatermistrzowskie.

- Ukończenie kursu kwatermistrzowskiego.
- Pełnienie funkcji kwatermistrza w szczepie, hufcu.
- Przeprowadzenie akcji zarobkowej na dużą skalę (wciągając inne środowiska).
- Przeprowadzenie prac kwatermistrzowskich podczas obozu.

VIII. Zadanie obozowe.

- Zorganizowanie obozu, kolonii lub zimowiska.
- Pełnienie funkcji w kadrze obozu, kolonii, zimowiska.
- Przygotowanie obrzędowości i zdobnictwa na obozie, kolonii, zimowisku.

IX. 9. Lekturey.

- Opracowanie biblioteczki szczepu / hufca.
- Napisanie artykułu do gazetki, czasopism harcerskich.
- Współredagowanie gazetki.

Sami widzicie, że spośród w/w propozycji zadań jest w czym wybierać. Należy pamiętać jednak, aby wszystkie zadania (nawet te, które mają być oparte na wytycznych przygotowanych przez KSI) były dobrane indywidualnie do ubiegającego się o otwarcie próby.

Jeśli już opracowaliśmy próbę na stopień instruktorski pozostaje nam jedynie zgłoszenie się do Hufcowej, bądź Chorągwiej KSI i wraz z tymi zadaniami złożyć wniosek o otwarcie próby.

Ze względu na to, iż na wniosku opisują swoją opinię o kandydacie m.in. komendanci właściwej jednostki warto wcześniej zadbać o to, aby składając wniosek do KSI był on w pełni przygotowany do otwarcia próby. Spójrzcie jakże dane będą Wam potrzebne do przygotowania takiego wniosku:

Związek Harcerstwa Polskiego

Chorągiew Podkarpacka

Hufiec _____

Próbę otwarto:

Rozkazem L _____ z dnia _____

Próbę zamknięto:

Rozkazem L _____ z dnia _____

WNIOSEK O OTWARCIE PRÓBY NA STOPIEŃ

KOMISJA STOPNI INSTRUKTORSKICH CHORĄGWI PODKARPACKIEJ ZHP

I. Dane osobowe: (wypełnia kandydat)

1. Imię i nazwisko _____ data urodzenia _____
2. Adres, tel. _____ e- mail _____
3. Miejsce nauki (pracy) _____
4. Wykonywany zawód _____
5. Przydział służbowy _____
6. Przebieg pracy harcerskiej i instruktorskiej _____

7. Pełnione funkcje i okresy ich pełnienia, odbyte kursy instruktorskie oraz kolonie zuchowe, obozy harcerskie na funkcjach instruktorskich (w ciągu ostatnich 3 lat) _____

8. Przyrzeczenie harcerskie (data, rozkaz) _____
9. Posiadany stopień harcerski (data, rozkaz) _____
10. Zobowiązanie instruktorskie (data, rozkaz) _____
11. Posiadany stopień instruktorski (data, rozkaz) _____
12. Proponowany opiekun próby: _____

(stopień, imię, nazwisko, adres, data i nr rozkazu zaliczenia służby instruktorskiej przez opiekuna)

13. Planowany termin zakończenia próby _____
14. Oświadczam, że zapoznałem/am się z wymaganiami próby na stopień.

(miejscowość, data i podpis kandydata)

II. Opinia o kandydacie: (wypełnia Komendant Hufca, wnioskując o dopuszczenie do próby)

(stopień, imię i nazwisko opiniującego)

III. Opinia Hufcowej Komisji Stopni Instruktorskich o proponowanych zadaniach (dotyczy stopni phm. i hm.)

Data i nr rozkazu zaliczenia służby instruktorskiej _____
Ukończony kurs instruktorski _____

(stopień, imię i nazwisko opiniującego)

IV. Otwarcie próby:

1. Uwagi CHKSI do treści programu próby

2. Na podstawie przedłożonego wniosku dh _____

Otwarto próbę na stopień _____

Opiekunem próby mianowano _____

Termin zakończenia próby _____

(podpisy członków CHKSI)

(Przewodniczący CHKSI)

V. Zmiany w trakcie trwania próby

VI. Zamknięcie próby:

Chorągwianna Komisja Stopni Instruktorskich postanawia:

odroczyć zamknięcie próby _____

zamknąć próbę i przyznać stopień _____

zamknąć próbę z wynikiem negatywnym _____

Wykaz załączników:

1. Karta próby na stopień _____

2. Raport z przebiegu próby _____

3. Praca końcowa _____

4. Inne _____

5. Opinia Komendanta Hufca _____

6. Opinia opiekuna próby _____

Miejscowość, data _____

Podpisy członków CHKSI

Przewodniczący CHKSI

4.2 Zazwyczaj otwarcie próby przebiega w następujący sposób:

W celu otwarcia lub zamknięcia próby na stopień instruktorski, instruktor lub kandydat na instruktora na co najmniej 7 dni przed posiedzeniem Komisji Stopni Instruktorskich dostarcza do przewodniczącego Komisji plan próby, bądź sprawozdanie z realizacji próby i ustala termin spotkania z KSI. Wcześniejsze zapoznanie się z próbą i kandydatem na opiekuna próby pozwala na sprawniejszą organizację i planowanie posiedzenia Komisji Stopni Instruktorskich. Jeśli instruktor lub kandydat na instruktora nie będzie mógł stawić się w umówionym terminie, zobowiązany jest ustalić z przewodniczącym Komisji kolejny termin.

Przy otwieraniu prób na stopień instruktorski zalecane jest wcześniejsze pobranie od przewodniczącego Komisji wniosku o otwarcie próby i wymagań na stopień składające się z wymagań określonych przez Radę Naczelną ZHP w uchwale „System Stopni Instruktorskich ZHP” uzupełnionych o wymagania obowiązujące w Hufcu/ Chorągwi. Zapoznanie się z tymi wymaganiami pomoże w planowaniu próby.

Podczas otwierania lub zamknięcia próby na stopień instruktorski, instruktor lub kandydat na instruktora zgłasza się osobiście wraz z opiekunem próby do Komisji Stopni Instruktorskich przy Komendzie Hufca/Chorągwi. Przy otwarciu i zamknięciu próby wymagane jest regulaminowe umundurowanie zarówno zainteresowanego jak i opiekuna próby.

KSI po przeanalizowaniu karty próby i przeprowadzeniu rozmowy z kandydatem, uwzględniając jego i opiekuna propozycje:

- ustala opiekuna próby,
- proponuje ewentualnie dodatkowe zadania,
- zatwierdza do realizacji przedstawiony przez kandydata zestaw zadań,
- ustala termin zamknięcia próby,
- daje kandydatowi wniosek o zamknięcie do wypełnienia podczas realizacji próby,
- podejmuje decyzję o otwarciu próby ogłoszoną rozkazem Komendanta Hufca/Chorągwi.

Wyznaczony przez zainteresowanego planowany termin zamknięcia próby z chwilą jego przyjęcia przez KSI staje się wiążący i jego zmiana może nastąpić na pisemny wniosek zainteresowanego, zaopiniowany przez opiekuna próby. Zazwyczaj proponowany czas trwania próby wynosi:

- na stopień pwd - do 1 roku,
- na stopień plm i hm 1 do 2 lat.

4.3 Przebieg realizacji próby

Instruktor lub kandydat na instruktora, któremu otwarto próbę:

- a) podnosi swoje kwalifikacje zgodnie z wymaganiami zdobywanego stopnia poprzez samokształcenie, udział w seminariach instruktorskich, kursach, warsztatach metodycznych itp.
- b) wykonuje swoje obowiązki związane z pełnioną funkcją instruktorską,
- c) realizuje zadania próby uzyskując potwierdzenia ich realizacji,
- d) przedstawia wniosek o zamknięcie danego stopnia przełożonym i opiekunowi w celu dokonania wpisu ocen i opinii.

W przypadku wystąpienia trudności w realizacji podjętych przez zainteresowanego zadań ubiegający się o stopień może pisemnie zwrócić się do KSI z prośbą o zamianę zadań. Prośba powinna zawierać:

- wyszczególnienie zadań, których realizacja jest niemożliwa,
- rzeczowe uzasadnienie i opis występujących trudności,
- propozycje nowych zadań.

Podobnie przy trudnościach występujących przy braku porozumienia pomiędzy kandydatem a opiekunem, zainteresowany może pisemnie zwrócić się do KSI o zmianę opiekuna próby, rzeczowo motywując swój wniosek.

W przypadku niedotrzymania terminu próby i nie wystąpienia do KSI o jego przedłużenie, KSI może wystąpić do zainteresowanego z wezwaniem do zakończenia próby co najwyżej 2 razy. W przypadku nie stawienia się na wezwanie KSI bez usprawiedliwienia przyczyn, automatycznie nastąpi negatywne zamknięcie próby na stopień.

Każdy instruktor ma prawo wypowiedzania się przed KSI w sprawie toczących się prób na stopnie instruktorskie w kwestii rzetelności ich realizacji, swoje opinie i uwagi może przekazywać KSI w formie pisemnej lub ustnej.

4.4 Zamknięcie próby

I. Wymagane dokumenty:

a) Dokumentacja próby:

- przedstawia wypełniony wniosek o zamknięcie próby na dany stopień z odpowiednimi potwierdzeniami opiekuna próby zrealizowania zadań oraz opiniami, wraz z wnioskiem opiekuna o zamknięcie próby i przyznanie stopnia,
- sprawozdanie z przebiegu i realizacji zadań zawartych w programie próby, zawierające własną ocenę próby, podpisane przez siebie i opiekuna próby,
- materiały potwierdzające realizację poszczególnych zadań programu próby oraz wymagań na stopień (opracowane przez realizującego próbę materiały programowe, metodyczne, konspekty zajęć, plany kursów, śpiewniki, informatory itp.)

b) W przypadku próby na stopień przewodnika posiadanie V stopnia harc.

II. KSI po przeanalizowaniu przedstawionych dokumentów i materiałów oraz przeprowadzeniu rozmowy z kandydatem i opiekunem, podejmuje decyzję o zamknięciu próby. W przypadku wątpliwości co do sposobu realizacji zadań próby, KSI może wyznaczyć zadania dodatkowe oraz przedłużyć czas trwania próby.

III. W przypadku zamknięcia próby z wynikiem pozytywnym, KSI występuje do komendanta Hufca/Chorągwi o przyznanie stopnia.

IV. Zamknięcie próby z wynikiem negatywnym może nastąpić, gdy KSI stwierdzi brak w opanowaniu wiedzy i umiejętności, niewłaściwą postawę kandydata, nie zgłoszone do KSI przekroczenie zakładanego czasu trwania próby o więcej niż 3 miesiące lub zaistnieją inne okoliczności, które zdaniem KSI uniemożliwiają przyznanie stopnia. Ponowne otwarcie próby może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.

V. Decyzje KSI są ogłaszane w rozkazie Komendanta Hufca.

5 *Funkcjonowanie KSI*

Każda KSI musi posiadać swój regulamin, regulujący prawa i obowiązki. Zobaczmy regulamin ChKSI Chorągwi Podkarpackiej ZHP:

Chorągiew Podkarpacka
Związku Harcerstwa Polskiego
im. Olgi i Andrzeja Małkowskich w Rzeszowie

REGULAMIN KOMISJI STOPNI INSTRUKTORSKICH

I. Zasady ogólne

Podstawę prawną opracowania Regulaminu Komisji Stopni Instruktorskich Chorągwi Podkarpackiej ZHP stanowi uchwała nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. w sprawie systemu stopni instruktorskich oraz uchwała nr 20/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie zasad ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP.

1. Chorągwiarna Komisja Stopni Instruktorskich, zwana dalej w skrócie ChKSI, jest zespołem instruktorskim, który:
 - a. współodpowiada za rozwój kadry instruktorskiej,
 - b. realizuje swoje zadania poprzez prowadzenie prób na stopnie instruktorskie oraz pracę z opiekunami prób na stopnie,
 - c. potwierdza stopnie instruktorskie osobom ponownie ubiegającym się o członkostwo w ZHP oraz osobom, które stopnie instruktorskie zdobyły w innych organizacjach harcerskich,
 - d. współpracuje z innymi zespołami instruktorskimi, przede wszystkim z Chorągwiarnym Zespołem Kształcenia i referatami programowymi Chorągwi Podkarpackiej ZHP,
 - e. monitoruje pracę i wspiera działalność hufcowych i międzyhufcowych Komisji Stopni Instruktorskich,
 - f. opiniuje wnioski hufcowych i międzyhufcowych Komisji Stopni Instruktorskich o nadanie uprawnień do prowadzenia prób na stopień podharcmistra / podharcmistrzyni,
 - g. wyraża opinię na temat realizacji zadań przez hufcowe i międzyhufcowe Komisje Stopni Instruktorskich,
 - h. składa sprawozdanie ze swojej pracy Komisji Stopni Instruktorskich przy Głównej Kwaterze ZHP.
2. ChKSI we współpracy z Komendantem Chorągwi ZHP, Zespołem Kształcenia, odpowiada za upowszechnianie dorobku programowo – metodycznego wypracowanego w ramach realizowanych prób na stopnie instruktorskie

II. Zasady działania ChKSI

1. ChKSI, w tym przewodniczącego, jego zastępcę mianuje i odwołuje rozkazem Komendant Chorągwi.

2. W skład ChKSI wchodzi instruktorzy w stopniu harcmistrza mający zaliczoną służbę instruktorską (uchwała nr 22/XXXIII rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie zaliczania służby instruktorskiej).
3. Przewodniczącym ChKSI może zostać instruktor w stopniu harcmistrza, który przeszedł odpowiednie przeszkolenie w ciągu roku od objęcia funkcji.
4. Komisja składa się z co najmniej 5 instruktorów.
5. ChKSI może pracować zarówno w całym składzie jak i zespołach.
6. Zespół liczy nie mniej niż 3 instruktorów z tym, że w jego składzie musi znaleźć się przewodniczący lub jego zastępca.
7. ChKSI prowadzi próby na stopień;
 - przewodnik / przewodniczka,
 - podharcistrz / podharcistrzynie,
 - harcmistrz / harcmistrzynie,harcerzy i instruktorów mających przydział służbowy do Chorągwi Podkarpackiej ZHP lub podległej jej jednostki organizacyjnej.
8. ChKSI potwierdza stopnie instruktorskie w przypadku wszczęcia procedury ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP oraz stopnie zdobyte w innych organizacjach harcerskich. Dokonuje weryfikacji i przywrócenia stopnia instruktorskiego.
9. Posiedzenia ChKSI odbywają się raz na miesiąc w Komendzie Chorągwi Podkarpackiej ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9 z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych.
10. Harmonogram spotkań ChKSI podany zostanie do wiadomości przez przewodniczącego na dwa okresy półroczne.
11. ChKSI może odbyć w wyznaczonym przez przewodniczącego terminie i ustalonym zespole posiedzenie wyjazdowe.
12. ChKSI rozpatruje wnioski złożone najpóźniej na 14 dni przed jej posiedzeniem.
13. Decyzje ChKSI są prawomocne w obecności co najmniej 50 % jej składu (w tym przewodniczącego lub jego zastępcy).
14. ChKSI podejmuje decyzje poprzez głosowanie. W przypadku równowagi głosów głos decydujący ma przewodniczący komisji.
15. ChKSI odbywa swoje posiedzenia w regulaminowym umundurowaniu, które obowiązuje także ubiegającego się o stopień oraz opiekuna próby.
16. Komendant Chorągwi Podkarpackiej ZHP, na wniosek ChKSI, otwiera i zamyka próbę oraz przyznaje stopień.
17. ChKSI prowadzi pracę z opiekunami prób w szczególności przez:
 - udostępnianie materiałów dotyczących zdobywania stopni instruktorskich,
 - organizację spotkań warsztatowych dla opiekunów prób i ich podopiecznych.
18. ChKSI opiniuje Komendantowi Chorągwi ZHP prawo prowadzenia prób na stopień podharcistrz / podharcistrzynie przez hufcowe i międzyhufcowe KSI, biorąc pod uwagę

przy wydawaniu opinii poziom prób prowadzonych przez HKSI i MKSI, pracę prowadzoną z opiekunami, doskonalenie pracy komisji poprzez udział w chorągwiowych formach doskonalenia.

III. Zasady zdobywania stopni instruktorskich

1. Stopień instruktorski jest odzwierciedleniem poziomu wiedzy, dojrzałości społecznej i umiejętności wychowawczych instruktora.
2. Stopnie instruktorskie:
 - przewodnik / przewodniczka,
 - podharc mistrz / podharc mistrzyni,
 - harc mistrz / harc mistrzyni,są zdobywane przez członków zwyczajnych Chorągwi Podkarpackiej ZHP.
3. Podharc mistrz może być opiekunem próby na stopień przewodnika, a także stopień podharc mistrza, jeśli spełni łącznie warunki określone w punkcie II podpunkt 3 uchwały nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. w sprawie systemu stopni instruktorskich.
4. Harc mistrz może być opiekunem każdej próby.
5. Opiekun próby i kandydat na stopień **phm.** i **hm.** musi mieć zaliczoną służbę instruktorską za ostatni rok (patrz uchwała nr 22/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie zaliczania służby instruktorskiej).
6. Opiekunem próby na stopień musi być czynny instruktor w stopniu phm. lub hm. mający zaliczoną służbę instruktorską, przygotowany do pełnienia roli opiekuna i gwarantujący wysoką jakość realizowanych zadań.
7. Opiekun próby jest odpowiedzialny za poziom dojrzałości harcerskiej kandydata na instruktora. Opiekun próby jest obecny przy otwarciu i zamknięciu próby.

IV. Otwarcie próby na stopień.

1. W celu otwarcia próby na stopień instruktorski harcerz lub instruktor, decydujący się na zdobywanie stopnia, zgłasza do ChKSI gotowość otwarcia próby na stopień.
2. Otwierając próbę składa wniosek o otwarcie próby wraz z jej programem do ChKSI. Dodatkowo otwierający próbę i jego opiekun przedkładają członkom ChKSI do wglądu ważną książeczkę harcerską lub instruktorską.
3. ChKSI akceptuje opiekuna próby zaproponowanego przez otwierającego próbę lub wyznacza za jego zgodą innego opiekuna próby.
4. Dla jakości prowadzonych prób opiekun w tym samym czasie nie może prowadzić więcej niż 2 próby na stopień instruktorski.
5. Wniosek o otwarcie próby powinien zawierać (patrz wniosek o otwarcie próby na stopień – str. 21)
6. Otwierający próbę wspólnie z opiekunem ustala program próby, która:
 - spełnia wymagania regulaminowe, oraz określa przewidywany czas trwania próby,
 - jest drogą dojścia do poziomu wynikającego z idei i wymagań stopnia,
 - jest powiązana z planem pracy środowiska,
 - wiąże się z pełnioną przez niego funkcją,
 - określa zestaw lektur do zapoznania się przez kandydata,

- zawiera propozycję materiałów, które opracuje kandydat.
7. Proponowane zadania muszą być:
 - ujęte szczegółowo,
 - mierzalne (posiadają jasny sposób oceny wykonania),
 - akceptowane i przydatne w środowisku działania kandydata,
 - realne do wykonania (pozbawione wpływu czynników losowych),
 - terminowe (muszą mieć ściśle określony termin wykonania).
 8. Karta programu próby powinna być sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden, po zatwierdzeniu przez ChKSI otrzymuje kandydat, drugi – opiekun próby, trzeci wraz z wnioskiem o otwarciu próby pozostaje w dokumentach ChKSI.
 9. ChKSI ma prawo:
 - zmienić za zgodą lub na wniosek zainteresowanego proponowane zadania, opiekuna próby oraz czas jej trwania,
 - przyjąć dodatkowe wymagania na stopnie wynikające z potrzeb środowiska,
 - w uzasadnionych przypadkach skrócić okres służby instruktorskiej niezbędnej do otwarcia próby na kolejny stopień,
 - w uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wykształcenie, doświadczenie i dotychczasowy przebieg służby instruktorskiej kandydata do stopnia, pominąć wymaganie na stopień opisując ten fakt w karcie programu próby.
 10. ChKSI po przeanalizowaniu karty programu próby, rozmowie z kandydatem i opiekunem uwzględniając jego propozycje:
 - zatwierdza opiekuna próby,
 - proponuje dodatkowe zadania,
 - zatwierdza do realizacji przedstawiony przez kandydata w karcie programu próby zestaw zadań,
 - ustala termin zamknięcia próby,
 - wnioskuję do Komendanta Chorągwi ZHP o otwarciu próby.
 11. Wyznaczony przez zainteresowanego planowany termin zakończenia próby z chwilą jego przyjęcia jest wiążący.
 12. Otwarcie próby na wniosek ChKSI ogłasza rozkazem Komendant Chorągwi ZHP.

V. Przebieg próby

1. Kandydat, któremu otwarto próbę realizuje zadania określone w karcie programu próby potwierdzając ich wykonanie u opiekuna próby bądź uprawnionych instruktorów.
2. Uprawnionym do potwierdzenia wykonania zadania próby jest instruktor nadzorujący z racji pełnionej funkcji realizację zadania lub będący świadkiem jego wykonania, jednak w stopniu nie niższym niż realizowana próba instruktorska.
3. Potwierdzając, w karcie programu próby realizację zadania, instruktor gwarantuje swoim autorytetem rzetelność i prawidłowość jego wykonania.
4. Jeżeli ze względu na specyfikę zadania zasadnym jest potwierdzenie jego wykonania przez osobę nie będącą instruktorem ZHP (np. dyrektor szkoły, dyrektor domu kultury), opiekun próby jako drugi potwierdza swoim podpisem prawidłowość jego wykonania.
5. Zmiany w programie próby w trakcie jej trwania dopuszczalne są wyłącznie na pisemny wniosek realizującego próbę, zaakceptowane przez opiekuna i za zgodą ChKSI.

6. Zalecany czas trwania próby wynosi od 1 roku do 2 lat.
7. W uzasadnionych losowych przypadkach, na pisemny wniosek kandydata zaakceptowany przez opiekuna, ChKSI może przedłużyć okres realizacji próby.

VI. Zamknięcie próby

1. W celu zamknięcia próby zdobywający stopień składa do ChKSI pisemny wniosek o zamknięcie próby z wynikiem pozytywnym (lub na swój własny wniosek z wynikiem negatywnym) wraz z pisemnym raportem z przebiegu próby, opinią opiekuna i bezpośredniego przełożonego oraz dokumentacją z jej przebiegu.
2. Dokumentację przebiegu próby, w tym pracę końcową, nośniki elektroniczne, konspekty, plany zajęć, kopie uzyskanych uprawnień należy złożyć w opisanej imiennie teczce na 30 dni przed posiedzeniem ChKSI w siedzibie Komendy Chorągwi ZHP.
3. Raport z przebiegu próby musi zawierać następujące informacje: w jaki sposób próba była realizowana, jak wykonywane były poszczególne zadania, największe osiągnięcia w czasie trwania próby, przyczyny braku realizacji zadań, które nie zostały zrealizowane oraz jak układała się współpraca z opiekunem próby.
4. Opiekun przedstawia ChKSI pisemną opinię o zdobywającym stopień i o przebiegu próby.
5. ChKSI analizuje przedstawione dokumenty i materiały. W razie niejasności zwraca się do kandydata lub opiekuna o złożenie dodatkowych wyjaśnień.
6. ChKSI bierze pod uwagę tylko zadania zrealizowane w czasie trwania próby.
7. ChKSI może w bezpośredniej rozmowie zweryfikować wiedzę kandydata z zakresu wymagań na dany stopień.
8. ChKSI po rozmowie ze zdobywającym stopień i jego opiekunem zamyka próbę z wynikiem pozytywnym lub negatywnym, kierując do Komendanta Chorągwi ZHP odpowiedni wniosek.
9. Po pozytywnym zamknięciu próby Komendant Chorągwi ZHP na wniosek ChKSI przyznaje stopień rozkazem.
10. W przypadku niezakończenia próby w wyznaczonym terminie ChKSI **najpóźniej po upływie 3 miesięcy wzywa zdobywającego stopień i opiekuna do stawienia się na zbiórce komisji**, która dokonuje oceny realizacji próby oraz podejmuje decyzje o przedłużeniu czasu trwania próby lub zamknięciu próby. **W przypadku nie stawienia się i nie usprawiedliwienia swojej nieobecności ChKSI na następnej zbiórce zamyka próbę z wynikiem negatywnym.**
11. Ponowne otwarcie próby na stopień może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.
12. Po negatywnym zamknięciu próby, kandydat ma prawo odwołać się od decyzji ChKSI o zamknięciu próby z wynikiem negatywnym do Komendanta Chorągwi ZHP **w terminie 14 dni od daty posiedzenia komisji**. Po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania Komendant Chorągwi ZHP ponownie kieruje wniosek do rozpatrzenia przez ChKSI.
13. W przypadku nie złożenia odwołania, próby zamknięte z wynikiem negatywnym, Komendant Chorągwi ZHP ogłasza rozkazem po upływie 14 dni od daty wpłynięcia wniosku z ChKSI o negatywnym zamknięciu próby.
14. Kopie prac metodycznych zostają po próbie przekazane przez kandydata do ChKSI.
15. Dorobek prób na stopnie instruktorskie stanowi własność wspólnoty instruktorskiej i jest udostępniony, w sposób umożliwiający korzystanie z niego wszystkim funkcyjnym oraz zdobywającym stopnie.

VII. Dokumentacja ChKSI

Dokumentacja pracy ChKSI obejmuje:

1. Protokoły z posiedzeń ChKSI.
2. Wnioski o otwarcie prób oraz kopie kart programów prób w trakcie realizacji.
3. Dokumentację zamkniętych prób.
4. Rejestr prowadzonych prób i rejestr prac metodycznych.
5. Dorobek prób instruktorskich z informacją o sposobie ich upowszechniania.
6. Wnioski hufcowych i międzyhufcowych KSI o nadanie uprawnień do prowadzenia prób podharc mistrzowskich wraz z wyrażoną opinią.
7. Teczkę kopii rozkazów Komendanta Chorągwi Podkarpackiej ZHP.

VIII. Postanowienia

1. Chorągwińska Komisja Stopni Instruktorskich samodzielnie przyjmuje regulamin pracy zgodny z „Systemem Stopni Instruktorskich” (punkt VI podpunkt 25 uchwały nr 40/XXXVI z dnia 6 marca 2011 r. Rady Naczelnej ZHP w sprawie systemu stopni instruktorskich).
2. Regulamin zatwierdza Komenda Podkarpackiej Chorągwi ZHP, a ogłasza rozkazem Komendantka Chorągwi Podkarpackiej ZHP.

IX. Przepisy końcowe

1. Traci moc obowiązujący Regulamin pracy ChKSI z 5 listopada 2009 r

X. Wykaz załączników

- Załącznik 1. Wykaz funkcji ChKSI z zakresem działania.
- Załącznik 2. Wymagania na stopnie instruktorskie.
- Załącznik 3. Schemat przebiegu próby instruktorskiej.
- Załącznik 4. Wniosek o otwarcie próby na stopień.
- Załącznik 5. Prośba o zamknięcie próby.
- Załącznik 6. Karta programu próby na stopień przewodnik / przewodniczka.
- Załącznik 7. Karta programu próby na stopień podharc mistrz / podharc mistrzyni.
- Załącznik 8. Karta programu próby na stopień harc mistrz / harc mistrzyni.
- Załącznik 9. Wniosek o nadanie uprawnień.

Regulamin zatwierdzono uchwałą Komendy Chorągwi Podkarpackiej nr 17/2012 w dniu 6 marca 2012 r.

Drodzy Druhny i Druhowie:

Papież Jan Paweł II w Częstochowie, 5 czerwca 1979r. mówił do nas: „Moi Drodzy, trzeba tak czuwać, tak troszczyć się o każde dobro człowiecze, bo ono jest dla każdego z nas wielkim zadaniem. Nie można pozwolić na to, by marnowało się to, co ludzkie, to, co polskie, to, co chrześcijańskie, na tej ziemi.”

W myśl tych słów powinniśmy zadbać, aby nasi podopieczni wychowali swoich przyszłych instruktorów zgodnie z założeniami naszej organizacji.

Droga ta, choć trudna jest według mnie bardzo ciekawa i piękna. Pnie się po stromych stokach wzgórz, dochodząc na same szczyty, przechodzi przez wąskie kaniony i pokonuje rwące rzeki, dążąc stale dalej i dalej, do jakiegoś wspaniałego celu. Właśnie taki cel moim zdaniem zawiera się w słowach gen. Roberta Baden-Powella: „Starajcie się zostawić ten świat choć trochę lepszym, niż go zastaliście”. Celem jest więc kształtowanie świata, w którym żyjemy, aby był on coraz lepszy, a każdy człowiek potrafił się uśmiechać...

W słowach Baden-Powella zawiera się również pewna bardzo ważna dla harcerzy idea „starajcie się”, czyli nie „zdobądźcie cel za wszelką cenę” lecz właśnie „dążcie do niego”. I to jest ta nasza harcerska droga, która prowadzi nas do osiągnięcia horyzontu i dzięki której możemy dążyć do ideału.

Wielu ludzi dziwi się harcerzom – „po co się męczyć?”, „przecież można osiągnąć więcej w prostszy sposób”. Oczywiście, można iść na łatwiznę. Można nawet nie iść, a jechać przed siebie prostą, szeroką autostradą życiową. Nie wkładając w nic większego wysiłku, ślepo mknąc po trupach do celu. Przecież ktoś „mądry” powiedział kiedyś, że prostolinijnie „cel uświęca środki”.

Całkowicie nie zgadzam się z postawą, która preferuje takie proste, łatwe i przyjemne życie, bez „zbędnego” przemęczania się, za to dopuszczającą czasem (a może nawet bardzo często) zachowania niemoralne, gardzące drugiego człowieka.

Droga harcerska (co tłumaczy się: różna od powyższej, ciężką i męczącą) ma za zadanie wychować właśnie ludzi o cechach przeciwnych do leniwych użytkowników prostych i szerokich dróg życiowych.

Każdy harcerz powinien starać się być człowiekiem uczciwym i dobrym. Ważne jest też, żeby był on kreatywny, energiczny i przede wszystkim ambitny, gdyż właśnie ta cecha decyduje o tym, że życie nigdy nie traci sensu, zawsze są do zrealizowania nowe, ciekawe zadania i nigdy nie stwierdzi się, że są one „zbyt” trudne czy „niemożliwe” do wykonania. Jeśli my będąc opiekunami prób instruktorskich „obudzimy” instruktora, który będzie miał te wszystkie piękne cechy - wygraliśmy.

Ponieważ każdy instruktor siłą rzeczy jest już wędrownikiem, chciałbym nawiązać do sentencji wędrowniczej: „Horyzont dla wędrownika nigdy nie jest końcem wędrowki - może być tylko jednym z etapów”, nie poprzestaniemy na tym zwycięstwie. Na kolejny etap drogi instruktorskiej pragnę życzyć Wam powodzenia...

*Z harcerskim pozdrowieniem
CZUWAJ
płm Kamil Opaliński HR*

Bibliografia:

1. **Oficjalna strona Chorągwi Podkarpackiej ZHP: Regulamin ChKSI**
2. **Oficjalna strona GK ZHP: Załącznik do uchwały nr 40/XXXVI Rady Naczelnej ZHP z dnia 6 marca 2011 r. - w sprawie systemu stopni instruktorskich**
3. **Inne materiały znalezione luzem na wyszukiwarce www.google.pl**
4. **Oficjalna strona: miniPortal Harcerski: Sentencje skierowane do harcerzy.**
5. **Niniejszy poradnik jest oparty głównie na własnych spostrzeżeniach i doświadczeniach zdobytych podczas realizacji prób na stopnie instruktorskie.**